

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

3. međunarodna kroatološka konferencija

PAVAO RITTER VITEZOVIĆ I NJEGOVO DOBA

Zagreb, 26. – 28. rujna 2013.

Znanstveno-učilišni kampus Borongaj

Borongajska cesta 83 d, HR-10000 Zagreb

Dvorana Zagreb

Organizacijski odbor:

Alojz Jembrih, predsjednik

Mijo Korade

Pavao Knezović

Zrinka Blažević

Sándor Bene

Ivana Jukić

Marinko Šišak

Darko Nekić

Koordinatorice:

Neda Novosel

Matea Jalžević

Suorganizator konferencije:

Grad Senj

ISBN 978-953-7823-20-7

Centre for Croatian Studies of the University of Zagreb

3RD INTERNATIONAL CROATOLOGY CONFERENCE
PAVAO RITTER VITEZOVIĆ AND HIS TIME

Zagreb, 26 – 28 September 2013

Borongaj Campus

Borongajska cesta 83 d, HR-10000 Zagreb

Zagreb lecture hall

Organising Committee:

Alojz Jembrih, President

Mijo Korade

Pavao Knezović

Zrinka Blažević

Sándor Bene

Ivana Jukić

Marinko Šišak

Darko Nekić

Coordinators:

Neda Novosel

Matea Jalžević

Co-organiser:

City of Senj

ISBN 978-953-7823-20-7

PROGRAM KONFERENCIJE

Četvrtak, 26. rujna 2013.

9. 00 Prijava sudionica i sudionika skupa (Dvorana Zagreb)

9. 15 Otvorenje skupa i pozdravne riječi

Prof. dr. sc. Josip Talanga, voditelj Hrvatskih studija

Akademik Velimir Neidhardt, potpredsjednik HAZU

Dr. sc. Stephen Nikola Bartulica, osobni izaslanik i povjerenik

Predsjednika Republike Hrvatske za vjerske zajednice

SEKCIJA 1: VITEZOVIĆEVA PROŠLOST (Dvorana Zagreb, 10.00-13.30)

Predsjedavajući: Zrinka Blažević, Szabolcs Varga

Plenarni izlagač:

Radoslav Katičić	Vitezovićeve <i>Lexicon</i> i povijest hrvatskoga književnog jezika
Sándor Bene	Oživjela Ugarska - planovi za političko preuređenje Mađarske na prijelazu 17. i 18. stoljeća
Ivana Jukić	Vitezovićevo <i>Zaleđe</i> i Klaićevi putokazi
Zlatko Kudelić	Crkvene unije Vitezovićeve doba – ideje, planovi i dosezi
Marta Husić	Pavao Ritter Vitezović – zastupnik grada Senja: prilog povijesti vojnog komuniteta na prijelazu 17. stoljeća

11.15-11.30

Predvorje Knjižnice Hrvatskih studija

Otvorenje izložbe „Pavao Ritter Vitezović u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, u povodu 300. obljetnice smrti“.

Izložbu otvara dr. sc. Ivan Kosić, NSK

Josip Bratulić

Hrvatska hagiografija Pavla Rittera Vitezovića

Rudolf Preinerstorfer

Vitezovićeve tragovi u Beču

Sabina Galeković Krušlin	Vitezovićevo djelovanje u Zagrebu: politički i kulturni život Zagreba u 17. stoljeću
Valentina Janković	Živjeti u Zagrebu u Vitezovićevo doba
Mirela Altić	Pavao Ritter Vitezović i njegove karte: kartografija u službi nacionalnog identiteta

12.45-13.15 *Rasprava*

13.15-14.30 *Objed za sudionice i sudionike konferencije u restoranu Borongaj*

SEKCIJA 2: VITEZOVIĆ O PROŠLOSTI: PERCEPCIJE I ODJECI

(Dvorana Zagreb 14.30-17.30)

Predsjedavajući: Sándor Bene, Ivana Jukić

Plenarni izlagač:

Zrinka Blažević	<i>Genius grandibus aptus</i> : historiografska produkcija Pavla Rittera Vitezovića
Szabolcs Varga	Inauguracija i znakovlje hrvatskih banova u 16. i 17. stoljeću
Mislav Gregl	Vitezovićeve banologija
Gergely Tóth	Ilirizam vs. "Ugarska samosvijest": odjek djela Vitezovića, Ráttkayja i Luciusa u Ugarskoj

15.30-15.45 *Stanka*

Alojz Jembrih	Ljetopisni zapisi u Vramčevoj i Vitezovićevoj <i>Kronici iz hrvatske i mađarske povijesti</i>
Mijo Korade	Mjesto Vitezovićeve <i>Kronike</i> u hrvatskoj historiografiji
Diana Stolac	Dva hrvatska kroničara - Antun Vramec i Pavao Ritter Vitezović
Marinko Šišak	<i>Tota Croatia</i> Pavla Rittera Vitezovića i Ante Starčevića
Andreja Sršen Davor Piskač	Vitezović i njegov doprinos u oblikovanju hrvatskog nacionalnog identiteta

17.00-17.30 *Rasprava*

18.30 *Večera - Restaurant & Bar Les Ponts,*

Radnička cesta 50 (Centar Green Gold)
Petak, 27. rujna 2013.

SEKCIJA 3: VITEZOVIĆEVI PROSTORI, VREMENSKE POJAVE I SIMBOLI
(Dvorana Zagreb, 9.00-13.30)

Predsjedavajući: Tamara Tvrtković, Rudolf Preinerstorfer

Plenarni izlagač:

Pavao Knezović	<i>Plorantis Croatiae saecula duo</i> Pavla Rittera Vitezovića
Vanja Budišćak	Tamo gdje putovi staju: Vitezovićevo <i>Odiljenje sigetsko</i>
Petar Ušković	Kralj Vladimir u hrvatskoj latinističkoj historiografiji
Marijana Borić	Pavao Ritter Vitezović i njegov utjecaj na tradiciju hrvatskih kalendara

10.30-10.45 Stanka

Aleksandra Đurić	<i>Zoroast hervacki, aliti meszecsNIK i dnevnik gosszpodszki i gosszpodarszki</i> : istraživanje vremenskih koncepata Pavla Rittera Vitezovića
Krešimir Kužić	Spomeni meteoroloških pojava u Vitezovićevim djelima
Dejan Pernjak /
Danijel Štruklec	Antički prostor Hrvatske u Vitezovićevu djelu <i>Croatia rediviva</i>
Dubravka Botica	Utjecaj Vitezovića na programe umjetničkih djela u prvoj polovici 18. stoljeća

12.00-12.30 Rasprava

13.00-14.30 Objed za sudionice i sudionike konferencije u restoranu Borongaj

SEKCIJA 4: VITEZOVIĆEVIPJESNIČKI I STILSKO-JEZIČNI DOSEZI

(Dvorana Zagreb 14.30-17.30)

Predsjedavajući: Pavao Knezović, Marijana Borić

Plenarni izlagač:

Alojz Jembrih	Vitezovićev životni i hrvatski književnojezični itinerarium
Violeta Moretti	Latinske poslanice u stihu Pavla Rittera Vitezovića
Tamara Tvrković	Povijesni kontekstualni okvir anagrama: kako u Rittera slavna
Andrea Luetić	pjesma goni k novini
Tina Mišan	Figura jeke u Vitezovićevim latinskim i hrvatskim djelima
Gorana Stepanić	Formalni eksperimenti u Vitezovićevoj latinskoj poeziji

15.45-16.00 *Stanka*

Mijo Lončarić	Osvrt na jezik Vitezovićeve i „Zrinske“ <i>Sibile</i>
Alemko Gluhak	Rječnik Vitezovićeve <i>Priručnika</i>
Jasmina Pavić / Lidija Bogović	Personifikacija žene kod Vitezovića – <i>Hěrvatkinga</i> i <i>Dolmacia</i>
Petra Šoštarić	Grecizmi u Vitezovićevom rječniku
Bojan Marotti	Riječi s dvama nadslovcima u Vitezovićevu <i>Lexiconu</i>
Željka Brlobaš / Tatjana Vukadinović	Leksikografski pristup glagolskome vidu u Vitezovićevu rječniku

17.30-18.00 *Rasprava*

Zatvaranje konferencije

Subota, 28. rujna 2013.

9. 00 Izlet u Senj - polazak autobusa iz Znanstveno-učilišnoga kampusa Borongaj, Zagreb

[Napomena: izlaganja na skupu mogu trajati najviše 15 minuta]

CONFERENCE PROGRAMME

Thursday, 26 September 2013

9. 00 Registration (Zagreb lecture hall)

9. 15 Conference opening and welcome address

Prof. dr. sc. Josip Talanga, Head of the Centre for Croatian Studies

Academician Velimir Neidhardt, Vice President of the Croatian Academy of Sciences and Arts

Dr. sc. Stephen Nikola Bartulica, Adviser of the President of the Republic of Croatia, Commissioner for Religious Groups

SESSION 1: VITEZOVIĆ'S PAST (Zagreb lecture hall, 10.00-13.30)

Chairing: Zrinka Blažević, Szabolcs Varga

Plenary speaker:

Radoslav Katičić	Vitezović's <i>Lexicon</i> and the history of the Croatian literary language
Sándor Bene	Hungary reborn – plans for political reform of Hungary at the end of the 17 th and beginning of the 18 th century
Ivana Jukić	Vitezović's <i>Hinterland</i> and Klaić's clues
Zlatko Kudelić	Ecclesiastical unions in the time of Vitezović – ideas, plans and achievements
Marta Husić	Pavao Ritter Vitezović – a representative of the city of Senj: A contribution to the history of military communities at the turn of the century
11.15-11.30	<i>Lobby Library of Croatian studies</i>
Opening of exhibition "Pavao Ritter Vitezović in the collection of manuscripts and old volumes at the National University Library in Zagreb, on the occasion of the 300 th anniversary of his death".

The exhibition will be opened by dr. sc. Ivan Kosić, National University Library |
| Josip Bratulić | Croatian hagiography of Pavao Ritter Vitezović |
| Rudolf Preinerstorfer | Traces of Vitezović in Vienna |

- Sabina Galeković Krušlin** Vitezović in Zagreb: political and cultural life in 17th century in Zagreb
- Valentina Janković** Life in Zagreb in the time of Vitezović
- Mirela Altić** Pavao Ritter Vitezović and his maps: cartography in the service of national identity

12.45-13.15 *Discussion*

13.15-14.30 *Lunch break at the Borongaj Restaurant*

SESSION 2: VITEZOVIĆ ABOUT THE PAST: PERCEPTIONS AND ECHOES

(Zagreb lecture hall 14.30-17.30)

Chairing: Sándor Bene, Ivana Jukić

Plenary speaker:

- Zrinka Blažević** *Genius grandibus aptus*: historiographical production of Pavao Ritter Vitezović
- Szabolcs Varga** Inauguration and Symbols of the Croatian Ban in the 16th–17th Centuries
- Mislav Gregl** Vitezović's Banology
- Gergely Tóth** Illyrism vs. "Hungarus-consciousness": the reception of the works of Ritter, Ráttkay and Lucius in Hungary in the 18th century

15.30-15.45 *Coffee break*

- Alojz Jembrih** Events recorded in the *Chronicles of Croatian and Hungarian history* by Vramec and Vitezović
- Mijo Korade** The place of the Vitezović *Chronicle* in Croatian historiography
- Diana Stolac** Two Croatian chroniclers - Antun Vramec and Pavao Ritter Vitezović
- Marinko Šišak** *Tota Croatia* of Pavao Ritter Vitezović and Ante Starčević
- Andreja Sršen / Davor Piskač** Vitezović and his contribution in the making of the Croatian national identity

17.00-17.30 *Discussion*

18.30 *Dinner - Restaurant & Bar Les Ponts, Radnička cesta 50 (Center Green Gold)*

Friday, 27 September 2013

SESSION 3: VITEZOVIĆ'S TERRITORY, WEATHER EVENTS AND SYMBOLS

(Zagreb lecture hall, 9.00-13.30)

Chairing: Tamara Tvrtković, Rudolf Preinerstorfer

Plenary speaker:

Pavao Knezović	<i>Plorantis Croatiae saecula duo</i> by Pavao Ritter Vitezović
Vanja Budišćak	Where roads come to an end: <i>Odiljenje Sigetsko</i> by Vitezović
Petar Ušković	King Vladimir in Croatian Latinist historiography
Marijana Borić	Pavao Ritter Vitezović and his influence on the Croatian calendar tradition

10.30-10.45 *Coffee break*

Aleksandra Đurić	<i>Zoroast hervacki, aliti meszecsNIK i dnevnik gosszpodszki i goszpodarszki</i> : an examination of the time concepts of Pavao Ritter Vitezović
Krešimir Kužić	Weather events in the works of Vitezović
Dejan Pernjak /
Danijel Štruklec	Croatian territory in ancient times in Vitezović's <i>Croatia rediviva</i>
Dubravka Botica	The influence of Vitezović on concepts of works of art in the first half of the 18 th century

12.00-12.30 *Discussion*

13.00-14.30 *Lunch break at the Borongaj Restaurant*

**SESSION 4: VITEZOVIĆ'S POETIC AND LINGUISTIC-STYLISTIC
ACHIEVEMENTS**

(Zagreb lecture hall 14.30-17.30)

Chairing: Pavao Knezović, Marijana Borić

Plenary speaker:

Alojz Jembrih	Itinerary of Vitezović's life and his Croatian literary-linguistic achievements
Violeta Moretti	Latin epistolary poems of Pavao Ritter Vitezović
Tamara Tvrtković / Andrea Luetić	The historical-contextual framework of the anagram
Tina Mišan	Echo as a literary device in Vitezović's Latin and Croatian works
Gorana Stepanić	Formal experiments in Vitezović's Latin poetry

15.45-16.00 Coffee break

Mijo Lončarić	An overview of language in the Vitezović and the "Zrinska" <i>Sibyl</i>
Alemko Gluhak	The content of Vitezović's <i>Priručnik</i>
Jasmina Pavić / Lidija Bogović	Personification of the woman in Vitezović – <i>Hėrvatkinga</i> and <i>Dolmacia</i>
Petra Šoštarić	Words of Greek origin in Vitezović's dictionary
Bojan Marotti	Words with two accents in Vitezović's <i>Lexicon</i>
Željka Brlobaš / Tatjana Vukadinović	A lexicographic approach to verb aspect in Vitezović's <i>Dictionary</i>

17.30-18.00 Discussion

Conference closing

Saturday, 28 September 2013

9.00 Day-trip to Senj – departure by bus from the Borongaj Campus, Zagreb